

Valentin Krasnogorov

En kvinnotjusares hemlighet

Skådespel i två akter

Översättning från ryska:
Per-Olof Andersson & Jakov Klebanov

Valentin Krasnogorov:

<http://krasnogorov.com/>

Тел. +7-951-689-3-689 (972) 53-527-4146, (972) 53-527-4142

e-mail: valentin.krasnogorov@gmail.com

Synopsis

I denna pjäs blandas dramatiska, melodramatiska och komiska motiv. Ett ungt par, båda framgångsrika yrkesmänniskor, har bestämt tid för att registrera sitt äktenskap, men tvingas av omständigheterna be en främling – en äldre karl med underligt beteende – att bli deras brölloppsvittne. För att driva lite med mannen och roa sig på samma gång, ber det unga paret honom berätta om kvinnor han har älskat. Detta nöje får ett ganska oväntat resultat och förhållandet mellan de tre börjar bli ansträngt. Mötet förändrar personernas öden på ett avgörande sätt. Moral, förnuft, lyhördhet och empati triumferar över rationalism och praktiskt handlande.

PERSONER

OLEG, 30 år

NATASJA, 34 år

SERVITÖR/ VITTNE, omkring 60 år

Personernas ålder är ungefärlig och kan variera efter vilka skådespelarna är och efter föreställningens karaktär.

FÖRSTA AKTEN

Några små bord på gatan utanför ett förfallet kafé i en pittoresk by på landet. I bakgrunden en skog, en sjö, sommarhus. Tystnad, inga människor. OLEG och NATASJA kommer fram. De är i trettioårsåldern, båda är eleganta, ser bra ut och är korrekt klädda. Oleg verkar vara något yngre än Natasja. Hos honom kan man ana en viss arrogans, typisk för en framgångsrik, självsäker person som är van att bestämma.

NATASJA. *(Ser på klockan.)* Vi har kommit hit nästan två timmar för tidigt.

OLEG. Jag sa ju att vi skulle åka senare.

NATASJA. Jag hade inte lust att komma för sent.

OLEG. Vad ska vi göra nu då?

NATASJA. Vi tar en liten promenad bara. Här är så lätt att andas.

OLEG. Jag känner inte för att gå.

NATASJA. Ska vi sätta oss en stund här i stället?

OLEG. På det här eländiga kaféet?

NATASJA. Vi kom överens med Pavel att träffas vid ingången. Och härifrån har vi bra utsikt.

(Hon pekar mot andra sidan av gatan.) Ser du trappan där rakt över?

OLEG. Jag skulle i alla fall föredra något trevligare.

NATASJA. Jag vill inte gå någonstans. Här är det åtminstone tyst och lugnt.

OLEG. Okej då, vi stannar här.

De slår sig ner. Paus. En mobiltelefon ringer. OLEG svarar.

Oleg här... Se till att tryckeriet skickar fakturorna, men kolla dem ordentligt. Nej, kvittona skriver jag själv. *(Stoppar undan telefonen.)*

NATASJA. Oleg, du kanske ska stänga av telefonen?

OLEG. Varför det? Jag har ändå inget att göra.

NATASJA. Vi kan prata lite bara. Det var därför jag ville komma lite tidigare. Vi har ju inte pratat med varandra på så länge. Har aldrig tid.

OLEG. Vänta lite. *(Han slår ett nummer.)* Hur går det, är ni färdiga? *(Lyssnar.)* Ni måste skynda er. *(Han stoppar undan telefonen.)*

NATASJA. Stäng i alla fall av telefonen.

OLEG. Kan inte. Pavel kanske ringer, det vet du ju. *(Paus.)* Var fick du den konstiga idén ifrån att välja just det här stället som gud tycks ha glömt bort?

NATASJA. Du menar väl "det här stället som gud älskar". Se dig omkring, så underbart – grönskan, blommorna, tystnaden...

OLEG. Det är vackert, men en sådan här dag skulle det passa bättre med en annan omgivning.

NATASJA. Jag tycker om det här.

OLEG. Jag vet.

Paus.

NATASJA. Vi kanske skulle beställa en kopp kaffe?

OLEG. *(Rycker på axlarna.)* Okej. *(Ropar på servitören.)* Hallå, finns det någon här?

Paus. Ingen svarar. Oleg knackar med knogarna i bordet.

Hallå, kypare!

En äldre servitör med slitet utseende, orakad, i ovårdad jacka och smutsiga stövlar visar sig.

SERVITÖREN. Ropade ni?

Oleg kastar en fientlig blick på den inkommande.

OLEG. Ja, jag ropade. Hämta kaffe åt oss.

Servitören vänder sig mot Natasja och betraktar henne uppmärksamt.

Hej, varför stirrar du på henne? Två kaffe, sa jag ju. Och raska på.

Servitören går ut utan ett ord.

OLEG. En smutsig trög gammal gubbe. Varför glodde han på dig?

NATASJA. Ingen aning. *(Med ett skratt.)* Han kanske gillade mig.

OLEG. Har du varit på det här stället förut?

NATASJA. Nej.

Mobiltelefonen ringer.

OLEG. *(Han svarar.)* Hallå. Nej, det är för tidigt att lämna till tryckning. Först får ni sitta med designern... Kan du säga vart Pavel tog vägen? Okej. *(Han lägger undan telefonen.)*

NATASJA. Vi borde verkligen inte ha åkt hit. Jag ville att det skulle vara tyst, lugnt, att det bara var vi två.

OLEG. Det är bara vi två.

NATASJA. Tre. Med telefonen.

OLEG. Var inte sur, Natasja. Ett par korta samtal gör ingen skada.

Paus.

Vart tog den där servitören vägen?

NATASJA. Vet inte. *(Paus.)* Det här håller på att bli trist.

OLEG. Du valde själv den här trista hålan. I stan skulle det ha blivit mycket roligare och festligare.

NATASJA. Det är inte det jag menar.

OLEG. Var inte ledsen. *(Håller om henne.)* Säg i stället – älskar du mig?

NATASJA. *(Kysser honom.)* Du är väldigt snygg. För snygg till och med. Det både lockar och skrämmer mig.

OLEG. Varför skrämmer det dig?

NATASJA. Du blir så bortskämd av kvinnorna. De tar dig ifrån mig.

OLEG. Från en så vacker kvinna som du?

Servitören kommer in. Han bär på en liten bricka. På brickan står en sockerskål, kakor, gräddkanna och en rykande kopp kaffe. Kyparen ställer ner alltihop framför Natasja.

SERVITÖREN. Var så god.

NATASJA. Tack. *(Smuttar på kaffet.)* Det smakade bra.

SERVITÖREN. Det är gjort speciellt för er.

NATASJA. Tack så mycket.

OLEG. Varför tog ni bara med en kopp?

SERVITÖREN. Vill ni också ha?

OLEG. Det är klart.

SERVITÖREN. Turkiskt, espresso, snabbkaffe?

OLEG. Vanligt kaffe.

SERVITÖREN. Svart eller med mjölk?

OLEG. Svart.

SERVITÖREN. Med socker eller utan?

OLEG. Med socker.

SERVITÖREN. Dubbel eller vanlig?

OLEG. Vanlig sa jag ju. Hämta kaffet nu, för tusan.

SERVITÖREN. Jag förstår. Kaféet är stängt, jag kan inte servera något kaffe.

OLEG. Vad menar du med "stängt"? Hon fick ju kaffe av dig?

SERVITÖREN. Damen fick kaffe.

OLEG. Och jag?

SERVITÖREN. Inte ni.

OLEG. Varför då?

SERVITÖREN. För att kaféet har stängt.

OLEG. Vad fan frågade ni för då vad jag ville ha för kaffe?

SERVITÖREN. Av ren artighet. Jag ville veta vad ni tycker om.

OLEG. Så kaféet är öppet för henne, men inte för mig?

SERVITÖREN. Alldeles riktigt.

OLEG. Säg mig bara, är du servitör eller nån jäkla fjant?

SERVITÖREN. Jag är en fjant. (*Går åt sidan, torkar av borden bredvid.*)

NATASJA. (*Till Oleg, halvhögt.*) Skärp dig.

OLEG. (*Irriterat.*) Jag måste klara ut det här med honom.

NATASJA. Inte den tonen, inte en dag som den här. Om du vill, kan du ta mitt kaffe. (*Skjuter över koppen till honom.*)

OLEG. Nej tack, du. (*Skjuter tillbaka koppen till henne. Till servitören.*) Du, här har du tio dollar. Det är inte för kaffe. Det är drickspengar. Fattar du?

SERVITÖREN. Jag fattar. (*Ger tillbaka pengarna.*) Men det finns inget att dricka heller. Kaféet är stängt.

OLEG. (*Till Natasja.*) Han driver med mig.

NATASJA. (*Till servitören.*) Kan ni vara snäll och hämta en kopp kaffe till?

SERVITÖREN. Är det till er?

NATASJA. Ja.

Servitören går sin väg utan ett ord.

OLEG. Vilken gammal tönt... Och vad är det för ett kafé egentligen? Det verkar faktiskt stängt.

NATASJA. Vad har kaféet och servitören med oss att göra? Vi glömmer det och talar om oss i stället, om dig och mig.

Telefonen ringer. NATASJA suckar högt.

OLEG. (*Till Natasja.*) Det är Pavel. (*I telefonen.*) Hallå! Ja. (*Han lyssnar en lång stund.*) Jaha. Det menar du inte?! Uppfattat... Okej, inget att göra åt. (*Stoppas undan telefonen. Förargat.*) Pavel kommer inte.

NATASJA. Vad har hänt?

OLEG. En trafikolycka.

NATASJA. (*Oroligt.*) Är det något allvarligt?

OLEG. Nej, han är okej. Men du vet hur det brukar vara: trafikstockning, polis, skriva rapport... Och bilen har fått stora skador. Han hälsar så mycket till dig.

NATASJA. Så det är säkert att han inte kommer?

OLEG. Japp.

NATASJA. Vad ska vi göra då?

OLEG. Ingen aning. Åka tillbaka.

NATASJA. Ställa in alltihop?

OLEG. Inte ställa in, men skjuta upp. Det var inte för inte som jag kände obehag att åka till den här avkroken. Vi skulle ha gjort det i stan som man brukar, som det ska göras, med stil, med gäster, med musik och champagne... Men du ville ha det tyst och att vi skulle vara för oss själva. Och nu är vi för oss själva.

Paus.

Varför säger du inget?

NATASJA. Och vad vill du att jag ska säga.

OLEG. Jag vet inte.

Servitören kommer in med bara en kopp kaffe i handen – utan bricka eller något annat. Han ställer ner koppen framför Oleg utan ett ord.

OLEG. Säg, är kaféet verkligen stängt?

SERVITÖREN. Ja.

OLEG. Om det är stängt, vad gör du här då?

SERVITÖREN. Rullar tummarna.

OLEG. (*Sammanbitet.*) Okej, du kan gå.

Servitören går ut.

NATASJA. Så vad gör vi nu?

OLEG. Dricker kaffe.

NATASJA. Var inte arg.

OLEG. Jag är inte arg. (*Efter en stunds tystnad.*) Om du nu så gärna vill att det ska ske här och idag, då kanske vi kan be någon lokal förmåga i stället för Pavel?

NATASJA. Okända människor?

OLEG. Du har ju en väninna här som du brukar hälsa på.

NATASJA. Hon är i stan just nu. Utom henne känner jag nästan ingen alls.

OLEG. Har du några andra förslag?

Paus. OLEG slår på koppen för att kalla på servitören. Denne visar sig ganska snabbt,

OLEG. Varför är det så tyst här? Var är folket? Har dom stuckit härifrån?

SERVITÖREN. Vad hade ni väntat er – en by på landet. Här är alltid tyst. Dessutom vardag.

Några är på arbetet, andra i stan. Och det är inte säsong heller.

NATASJA. Vi skulle behöva en anständig människa i en halvtimme för en viktig sak. Kan man hitta någon sådan här?

SERVITÖREN. Här i byn? I kön till ölsjappet kanske.

OLEG. Okej, gå nu.

SERVITÖREN. Vart då?

OLEG. Jag vill inte säga vart när det finns damer närvarande.

SERVITÖREN. Skriv ner det på en lapp. Jag gör kaffe till mig själv så länge. (*Går ut.*)

OLEG. Han går mig på nerverna.

NATASJA. Vi har båda nerverna utanpå idag.

OLEG. Hur kommer det sig?

NATASJA. Jag förstår det inte själv.

Paus.

OLEG. Jag tror att jag kommit på lösningen. Fast jag är inte säker på att du gillar den, men...

NATASJA. Du vet ju att jag är med på allting du föreslår.

OLEG. Vi ska be vår servitör om den tjänsten.

NATASJA. Den där sluskige gubben? Du skojar. Det går bara inte. Orakad, klädd som en luffare...

OLEG. Tro mig, jag gillar honom mindre än vad du gör. Men vad spelar det för roll? Han ska ju bara skriva på ett papper.

NATASJA. Jag hade nog tänkt mig det lite annorlunda.

OLEG. Vill du hellre springa runt i byn och knacka dörr bland okända? Eller åka tillbaka till stan och skjuta på hela kalaset till ett bättre tillfälle?

NATASJA. *(Efter en paus.)* Okej, vi försöker tala med honom.

OLEG. Ska jag ropa på honom?

NATASJA. Behövs inte. Han kommer själv.

Paus. SERVITÖREN kommer in med en kopp kaffe och sätter sig vid ett ledigt bord en bit ifrån.

OLEG. Hallå där, kom hit ett tag.

SERVITÖREN. *(Kommer närmare.)* Vad önskas?

OLEG. Sätt dig. Vill du ha något att dricka?

SERVITÖREN. Om ni menar kaffe, nej tack. Men om det är något starkare, ja tack. Helst som jag är lite nere idag.

OLEG. Jag har konjak i bilen, jag går och hämtar den.

SERVITÖREN. Det var en annan sak.

Oleg försvinner. Paus.

Vad vill han ha av mig?

NATASJA. Varför tror ni att han vill ha något av er?

SERVITÖREN. Varför skulle han annars be mig sitta ner och bjuda på konjak?

NATASJA. Jo, vi vill be er om en tjänst.

SERVITÖREN. Vad då för tjänst?

NATASJA. Vi ska förklara allting alldeles strax.

Oleg kommer tillbaka med en flaska i handen.

OLEG. Jag hade ingen konjak, bara vodka.

SERVITÖREN. Ännu bättre. Jag går och hämtar glas. *(Går ut.)*

OLEG. *(Öppnar flaskan.)* Har du berättat?

NATASJA. Nej.

OLEG. Bra. Jag ska prata med honom själv.

Servitören kommer tillbaka med tre spetsglas.

SERVITÖREN. Här har vi glaset.

OLEG. Utmärkt. *(Slår i vodkan.)* Så där ja, skål.

SERVITÖREN. Vad skålar vi för?

OLEG. Det finns anledning.

SERVITÖREN. *(Lyfter glaset.)* I så fall, skål.

De dricker.

OLEG. Jo, så här ligger det till... Vi behöver ett vittne.

SERVITÖREN. Ett vittne till vad?

OLEG. Vi ska gifta oss, förstår du, lagligt...

SERVITÖREN. Så fram till nu har det varit olagligt?

OLEG. (*Tålmodigt.*) Fram till nu har det inte varit registrerat.

SERVITÖREN. (*Utan att bry sig om Oleg vänder han sig till Natasja.*) Ska ni gifta er? Med den här ynglingen? Gratulerar. Av kärlek, förstås?

NATASJA. Varför gifter man sig annars?

SERVITÖREN. Av olika skäl. För kärlek, sex, för pengars skull, av dumhet, för att man måste, eller när allt kommer omkring, bara för att man ska bli gift. Och ibland av trötthet.

NATASJA. Vad menas med "av trötthet"?

SERVITÖREN. Till exempel om en kvinna har ett förhållande med en man. Det går ett år eller två... Relationen bara pågår och pågår. Det obestämda och osäkra läget börjar bli tröttsamt. Det är då kvinnan kommer till slutsatsen att man antingen måste gå skilda vägar eller gifta sig.

OLEG. Hör du, du... min bästa herre... eller vad jag nu ska kalla dig...

SERVITÖREN. Du kan säga bara "herrn".

OLEG. Förlåt mig, men herrn kan jag inte förmå mig till att säga. Eller kamrat för den delen. Alltså: jämfört med en gammal gubbe som du kanske jag verkar vara en yngling, men bara så du vet, är jag en fullt mogen man. Och kapabel att slå vem som helst som lägger sig i sånt som inte angår honom på käften.

SERVITÖREN. (*Han flyttar inte genast blicken från Natasja till hennes sällskap.*) Men tänk om jag har sysslat med boxning när jag var ung? Och tungvikt till på köpet? Va?

*Männen står mitt emot varandra i hotfulla poser.
Plösligt vänder sig Servitören om och går ut.*

NATASJA. (*Förvånad.*) Vart tog han vägen?

OLEG. Han blev säkert skraj.

Telefonen ringer.

NATASJA. Men stäng av den, för guds skull!

Oleg stänger av telefonen. Paus.

Om du vill be honom bli vårt vittne, så måste du vara lite artigare.

OLEG. Han gör mig galen varje gång.

NATASJA. Du får visa lite tålmod.

OLEG. Såna där suputer på vischan är rappa i käften. Hans babblande irriterar mig.

NATASJA. Strunta i det.

*Servitören kommer in. Han har en bukett violer i handen.
Han flyttar otvunget Oleg åt sidan och överräcker buketten till Natasja.*

SERVITÖREN. Det är till er.

NATASJA. (*Förvånad.*) Violer? Tack.

OLEG. Vad har du för orsak att ge henne blommor?

SERVITÖREN. Bruden måste ha en bukett blommor. Här i trakten finns inga apelsinblommor, jag var tvungen att byta ut dem mot violer.

NATASJA. Ingen dum idé.

OLEG. Okej då. Sitt ner. Vi fortsätter där vi slutade. Vi ska alltså gifta oss lagligt. Om lite mer än en timma, på folkbokföringskontoret här bredvid. Har du förstått?

SERVITÖREN. Ja, utom en sak. Var kommer jag in i bilden?

NATASJA. För den proceduren behöver vi ett vittne.

SERVITÖREN. Mycket klokt.

NATASJA. Vittnet som vi har väntat på kommer inte. Han råkade ut för en trafikolycka. Så därför ber vi er att vara vittne i hans ställe. Förstår ni nu?

OLEG. Det säger sig själv att vi kommer att betala bra för besväret och den förlorade tiden. Är vi överens?

SERVITÖREN. *(Av någon anledning sorgset.)* Låt oss ta var sitt glas till.

OLEG. Det går inte så bra utan tilltugg.

SERVITÖREN. Jag går och hämtar.

OLEG. Har du tilltugg också?

SERVITÖREN. Jag har allt. *(Han går ut.)*

NATASJA. Jag har inte fattat om han går med på det eller inte.

OLEG. Det är klart att han går med på det. För en halvliter vodka är såna människor med på vad som helst.

NATASJA. Och om han sätter sig på tvären ändå?

OLEG. Vi får höja priset, det är inte mer med det.

NATASJA. Man måste medge att karln är intressant.

OLEG. Det luktar fisk om honom.

NATASJA. Bra att det inte är vodka.

OLEG. Ja, tack för det. Förresten, nu kommer han att lukta vodka också.

NATASJA. Han är rolig i alla fall.

OLEG. Så låt honom roa oss lite timmen som är kvar. Du ska se att tiden går fortare tills ceremonin börjar.

Servitören kommer in med tallrikar med tilltugg på.

SERVITÖREN. Ingen bröllopsfest precis, men vi behöver inte vara hungriga.

NATASJA. Åhå! Vilket överdåd!

OLEG. Nu kan vi skåla också. *(Han slår i vodka.)*

SERVITÖREN. *(Höjer glaset.)* Skål för brudparet!

Männen dricker. Natasja för bara glaset till munnen och ställer ner det på bordet.

Får man se en kyss?

NATASJA. Ni har inte svarat på vårt förslag än. Går ni med på att vara vårt bröllopsvittne?

SERVITÖREN. Först måste jag veta vem jag ska viga.

OLEG. För det första måste du inte veta någonting alls. För det andra, du ska inte viga oss, bara stå bredvid och hålla tyst. Sedan ska du skriva din namnteckning, få dina pengar och försvinna därifrån. För gott. Fattar du?

SERVITÖREN. I så fall får ni leta efter ett annat vittne.

OLEG. Om du vill ha mer betalt, så säg ifrån. Jag ska inte bråka.

SERVITÖREN. Men det ska jag.

OLEG. Vad är det du vill veta egentligen? Min fästmö har bestämt att det ska bli en enkel ceremoni och att hennes vittnen ska vara nära vänner. Vännerna kunde inte komma. Det är hela saken.

SERVITÖREN. *(Vänder sig till Natasja.)* Vill ni att jag ska vara er nära vän för denna stund?

OLEG. Tro bara inte att du är oersättlig. Uppriktigt sagt behöver vi inget vittne alls. En present till tjänsteförrättande – så är det problemet ur världen. Det var bara min fästmö som ville ha ett vittne, och jag är van att uppfylla hennes små nycker.

NATASJA. Jag begär inte att du ska uppfylla mina nycker. Men jag skulle inte ha något emot om du uppfyllde mina önskningar.

OLEG. Det är egentligen samma sak.

SERVITÖREN. Skillnaden består i att vi kallar våra egna nycker för önskningar men andras önskningar för nycker.

OLEG. Sluta babbla nu.

SERVITÖREN. (*Reser sig.*) Jag går härifrån..

NATASJA. Stanna kvar, är ni snäll. (*Efter liten tystnad.*) Jag ber er spela rollen som min vän.

SERVITÖREN. Jag säger ja..

OLEG. Så tack och lov. Det ger oss anledning att skåla. (*Han slår i och lyfter glaset till munnen.*)

NATASJA. Älskling, ta det lite lugnt. Vi har en högtidlig ceremoni som väntar.

OLEG. Du har rätt. (*Han ställer ner glaset. Till Servitören.*) Men drick du. Du kan stanna här så länge. Vi ska sitta och prata lite, så att vi inte har tråkigt. Min fästmö gillar dina små lustigheter. Eller hur, älskling?

NATASJA. Jag tycker nog att du har druckit lite mer än du borde, älskling.

SERVITÖREN. Jag fattar inte: ni ska gifta er om en och en halv timma – och ni har tråkigt?

OLEG. Inte precis tråkigt kanske... Men du måste förstå att vi har bott ihop i två år redan. Det är inte alls frågan om något vansinnigt lyckligt bröllop, första bröllopsnatten eller en spännande förändring i vårt liv. Dagens ceremoni är bara en formalitet, en stämpel på ett papper, ett fastställande av den rådande situationen, förstår du?

SERVITÖREN. Men det är ändå ett bröllop... Säg mig, har ni ofta tråkigt?

OLEG. Som de flesta.

SERVITÖREN. Så ni har alltså tråkigt med varandra. Det är mycket farligt. När kvinnor börjar få det tråkigt slutar de att älska. (*Till Natasja.*) Älskar ni honom?

NATASJA. (*Efter en liten paus.*) Ja. Jag ska gifta mig med honom.

OLEG. (*Till Servitören.*) Jag skulle vilja att du slutade med dina moralpredikningar. Om du tror att dina gråa hår ger dig rätt att predika moral för okända människor så tar du fel. Vi behöver inget uppbyggligt tjafsande från en gammal pensionär.

SERVITÖREN. (*Eftertänksamt.*) Ni har tråkigt alltså, och ni vill att jag ska muntra upp er.

OLEG. Just precis.

SERVITÖREN. Och för det är ni beredda att betala.

OLEG. Alldeles riktigt.

SERVITÖREN. Nåväl, jag är redo. Vad ska vi börja med?

NATASJA. Berätta lite om er själv.

SERVITÖREN. Varför det? Jag är här, framför er. Ni kan se och höra mig. Vad finns det mer att tillägga?

OLEG. Vad säger ett utseende, vad säger ord? Jag vill ha kärnan, inte skalet. Vad heter du?

SERVITÖREN. En fråga utan vikt
För en sån man som ni, en som föraktar
Så grundligt ordet och som traktar
Till tingens djup och avskyr sken och dikt.

OLEG. (*Alldeles paff.*) Vad var det där?

SERVITÖREN. *Faust*. Jag minns det från skolan.

OLEG. Ni har bra minne för er ålder.

SERVITÖREN. Än kan jag inte klaga.

NATASJA. Hur som helst... Vill ni inte säga vad ni heter?

SERVITÖREN. Vad nytta har mitt namn för dig?
Som vågens sorgsna brus dör bort
Mot fjärran strand, mitt namn ska leva kort...

OLEG och NATASJA ser på Servitören en smula förbryllade.

OLEG. *(Till Natasja, med ett litet flin.)* Se där, nu har du fått någon att tala med. Du är ju den av oss som gillar dikter.

NATASJA. Säg, är ni verkligen servitör?

SERVITÖREN. Nej.

NATASJA. Och vad är ni egentligen?

SERVITÖREN. Egentligen är jag clown. En jäkla fjant, som er blivande man uttryckte det.

Och ni har hyrt mig för att jag ska underhålla er, vilket jag nu gör.

OLEG. Om jag har förolämpat er, ber jag om ursäkt.

SERVITÖREN. Jag har inte tagit illa upp. Varje arbete är hedersamt.

NATASJA. Och kaféet då?

SERVITÖREN. Jag har ju sagt att det inte har varit öppet på länge. På två år faktiskt.

NATASJA. Men var får ni kaffe och tilltugg ifrån?

SERVITÖREN. Det är hokusfokus. Men så är jag också clown.

NATASJA. Men vad ska vi trots allt kalla er?

SERVITÖREN. Kalla mig "vittnet". Går inte det bra? Om ett par timmar får jag mina pengar och försvinner härifrån. Varför ska man komma ihåg ett onödigt namn?

Vi ska också från och med nu kalla vår huvudperson för "Vittnet".

NATASJA. Hur kommer det sig att ni kan så många dikter?

VITTNET. Än så länge har ni bara hört två. Jag lärde mig dem en gång i ungdomen för att förföra flickorna.

OLEG. Och det gick bra?

VITTNET. För det mesta. De föll på en gång. De föll tyst som små granar, som man hugger av vid den kådiga foten.

OLEG. *(Ironiskt.)* Kanske ni kan berätta något om er ungdoms äventyr? Om händelser från en svunnen tid, så att säga? Om ni ska roa oss, så gör det fullt ut. Ni kan dricka så mycket ni vill.

VITTNET. Dricka! Jag är alltid redo. *(Reser sig.)* Ursäkta, jag ska hämta servetter också. Rena brakfesten. *(Han går ut.)*

NATASJA. Sluta driva med honom.

OLEG. Driva? Med honom? Jag är inte säker på att han märker det...

NATASJA. Han är inte alls så korkad som du tror.

OLEG. Han är inte dum, men löjlig. En gubbstrutt som vill göra sig märkvärdig. På en timma tömmer han hela sitt förråd som han samlat på sig i livet.

NATASJA. Men, hör på nu...

OLEG. *(Avbryter henne.)* Hindra mig inte från att ha lite skoj.

VITTNET kommer tillbaka med ett paket servetter.

OLEG. Var sitt glas till?

VITTNET. Tack, gärna.

De dricker. I själva verket dricker Vittnet inte så mycket.

OLEG. Vi stannade vid att ni var en riktig hjärtekrossare i ungdomens dagar.

VITTTNET. (*Medan han tuggar.*) Jag är hjärtekrossare än i dag. Vill ni, så krossar jag er fästmörs hjärta?

Oleg skrattar högt. Vittnet slår upp vodka åt sig.

NATASJA. (*Med ett stänk av varning i rösten.*) Är ni inte rädd för att bli berusad?

VITTTNET. Men varför dricker vi då? För att bli nyktra, eller?

OLEG. Just det. Helt riktigt. Åt skogen med nykterheten!

NATASJA. (*Till fästmannen, tyst.*) Hetsa honom inte.

OLEG. Sluta. Låt mig få ha lite skoj. (*Till Vittnet.*) Det var alltså på det viset att flickorna bara föll pladask för er?

VITTTNET. Just det.

OLEG. Jag var säker på redan från början att ni var en sån där djärv donjuan i unga dar. Inte sant?

VITTTNET. Alldeles sant.

OLEG. Och hade ni många kvinnor?

VITTTNET. Tillräckligt.

OLEG. Ni minns nog inte alla?

VITTTNET. Om jag försöker ordentligt, så kan jag nog komma ihåg en och annan.

OLEG. (*Blinkar åt sitt sällskap.*) Så berätta för oss om era äventyr! Är vi överens? Hela listan, från början till slut.

VITTTNET. Hela listan – det tar för lång tid. Det räcker inte med en timma, inte ens med två.

OLEG. Gör bara ett urval, de mest intressanta romanserna. Men med alla detaljer.

Paus.

Nå, vad funderar ni över?

VITTTNET. Jag vet inte var jag ska börja.

OLEG. Börja från allra första början. Med vem startade ni er framgångsrika bana som donjuan? Vem var ert första offer?

VITTTNET. Vem som var den allra första?

NATASJA. Det var ju så längesedan. Ni har nog glömt?

VITTTNET. Nej, jag har inte glömt.

NATASJA. Hur träffades ni? Hur blev ni bekanta?

VITTTNET. Hon bodde i lägenheten bredvid. Jag hade redan fyllt nitton år, men jag var en riktig valp. Färsk som en liten rädisa. En lydig pojke, student med bästa betyg, bokmal. Tjajkovskijs femte symfoni, impressionisternas utställning, Kafkas roman... En riktig träkmåns, kort sagt...

NATASJA. (*Hon ler över sina minnen.*) Jag var nog själv likadan...

VITTTNET. Och hon var en skönhet med sina sexton år, trots att hon fortfarande gick i skolan. Alla på vård gård var som tokiga efter henne. Hela trappan, nerifrån porten ända upp till dörren till hennes lägenhet var fylld med blommor mer än en gång. När hon gick förbi på gatan stannade bilarna.

OLEG. Så hur lyckades ni förföra henne?

VITTTNET. Jag – henne? En gång hade hon bett att jag skulle komma hem till henne och hjälpa henne med läxorna. Det hade hänt tidigare också. Vi satt bredvid varandra, började tala om något, sedan blev vi tysta... Sedan försvann hon in i rummet intill och efter en liten stund ropade hon på mig. När jag kom in, låg hon i sängen, naken. Jag blev alldeles ställd och frågade: "Varför gör du så här?"

NATASJA. Och vad svarade hon?

VITTTNET. Hon sa: "Jag älskar dig."

NATASJA. Och ni? Ni då?

VITTNET. Hon var ung och vacker, hennes hår doftade äpple och ögonen strålade av förväntan och ömhet. Och jag, en mager, gänglig och blyg pojkvasker, stod framför henne och vågade inte titta på henne.

OLEG. Och vad hände sedan då?

VITTNET. Det blev väldigt virrigt och tafatt. Jag tror att varken hon eller jag känt något sådant. Bara plåga och förlägenhet egentligen. Och ändå var det den vackraste föreningen med en kvinna i mitt liv.

Natasja har lyssnat på Vittnet med intensiv uppmärksamhet. Tystnad.

OLEG. Var hon oskuld?

VITTNET. (*Utan att svara.*) Så synd att man inte kan få tillbaka det som varit...

OLEG. Jag frågar, hon var förstås inte oskuld?

VITTNET. Hur sa? Javisst, ja... Ni vill ha detaljer. Hon var oskuld.

OLEG. Men varför gav hon sig just åt er?

VITTNET. Hon hade ju sagt det – för att hon älskade mig.

NATASJA. För vad?

VITTNET. Jag vet inte.

NATASJA. Uppvaktade ni henne, försökte ni erövra henne?

VITTNET. Nej.

NATASJA. Men varför gav hon sig till er i alla fall?

VITTNET. Troligen för att jag älskade henne också.

NATASJA. Hade ni sagt det till henne?

VITTNET. Nej. Men hon visste det.

Han lyfter glaset till munnen, men ställer ner det igen. Paus.

OLEG. En mycket vacker berättelse, käre donjuan... Jag hoppas ni tillåter att jag kallar er så.

VITTNET. Kalla mig vad ni vill.

OLEG. Låt oss gå vidare.

VITTNET. Är det verkligen så intressant?

OLEG. Javisst! Berätta till exempel om er mest minnesvärda natt med en kvinna.

VITTNET. Alla mina nätter har varit minnesvärda.

OLEG. Men i alla fall.

NATASJA. Kanske jag ska ta en liten promenad? Ert samtal börjar anta en alltför manlig karaktär.

OLEG. Men inte då, stanna kvar. Han underhåller oss ju bara.

NATASJA. Jag tycker inte om den här underhållningen.

VITTNET. Stanna kvar, damen. Jag ska försöka att inte säga något opassande. Jag ska bara roa er. Så att er fästman har det roligt.

OLEG. Alltså, den mest minnesvärda natten av alla era minnesvärda nätter. Hur gammal var ni då?

VITTNET. Hon var nitton, jag tjugotvå. Vi hade smitit iväg från ett stort bullrigt och glatt sällskap och gömt oss i ett litet hus på landet. Redan på morgonen hade jag plockat många, många blommor och lagt ut dem på sängen. De hade torkat lite och doftade hö. Hon skrattade: "Du ville göra en kärleksbädd åt mig, men det blev som om vi skulle synda på höskullen".

OLEG. Nå, hur gick det då?

VITTNET. Kan man verkligen beskriva det?... Det var en sådan närhet, en sådan ömhet... Det var de första dagarna i juni, den sista häggen och första syrenen stod i blom, och det var så tyst, och vi älskade varandra hela natten, och kunde inte tro att det var möjligt att

- vara så lyckliga. Det verkade som alla våra önskningar hade gått i uppfyllelse, och livet hade gett oss allt som vi drömt om.
- NATASJA. Ni är romantiker, tror jag. En kärleksbädd av blommor... Om ni inte bara har läst det någonstans.
- VITTNET. Kanske har jag läst det någonstans. Spelar det någon roll? Bara det inte blir tråkigt för er att lyssna.
- OLEG. En kärleksbädd av blommor... Det är inte förbjudet att leva vackert. Visade det sig förresten att den där fröken också var en orörd blomma?
- VITTNET. (*Korthugget*). Nej.
- NATASJA. Det var vackert, det måste man säga... Jag begriper det inte, är ni sexgalning eller poet?
- VITTNET. Jag är en sexgalen poet. Eller om ni så vill, en poetisk sexgalning.
- OLEG. Tokig i sex.
- VITTNET. Vad kan man mer bli tokig i? Det är hur som helst en galenskap av angenämt slag. För övrigt var det inte jag som erbjöd mig att göra reklam för min lista. Det var ni som valde tema för det roliga.
- OLEG. Jag hade ingen aning om att gamla gubbar kunde leva med sådan livlig sexuell fantasi.
- VITTNET. Jag måste säga er, att ni på grund av er ungdom inte har en aning om väldigt mycket. Om de enklaste regler för hur man uppför sig, till exempel. Kanske av bristande uppfostran, kanske av alltför höga tankar om er själv, eller bara av att ni inte kommit över ungdomsstadiet ännu...
- OLEG. (*Avbryter, hotfullt.*) Hör på mig...
- VITTNET. (*Också hotfullt.*) Nej, lyssna på mig nu, min pojke. Varför gifter ni er inte i stan, utan har tagit er hit långt hemifrån, va? Ni kanske vill hålla ert giftermål hemligt för era föräldrar? De kanske inte tillåter att ni gifter er? Kanske har ni inte fyllt arton ännu? Kom ihåg – jag tänker inte skyla över några olagliga handlingar.
- OLEG. Driver ni med mig, eller vad?
- VITTNET. (*Ändrar ton.*) Nej, jag bara retas med er. Ni gör hela tiden narr av att jag är gammal, i en kvinnas närvaro dessutom, så därför svarar jag med att påminna er om att ni är extremt ung, och det också när en kvinna hör på.
- NATASJA. (*Brusar upp.*) Vill ni med det säga att jag ser äldre ut än honom?
- VITTNET. Gud bevara mig väl. Han ser bara yngre ut än er.
- OLEG. (*Till sin fästmö.*) Han är rent odräglig. Vi får leta upp ett annat vittne.
- NATASJA. Jag ber er – sluta retas med varandra.
- VITTNET. Jag betar mig mycket taktiskt. Lagg märke till att jag inte använder sådana ord som gröngöling, pojkvasker, snorvalp, snorunge, spoling och liknande, även om de är fullt tillämpliga på ert sällskap.
- NATASJA. Det kanske räcker nu?
- VITTNET. Och varande så ung, eller, om han föredrar det, så ungdomlig, tilltalar han mig med du och uppför sig över huvud taget som om jag vore hans lakej. Brukar han behandla alla på det viset? Eller är han omgiven av bara lakejer. Jag åtog mig att underhålla er, men jag är inte anlitad som måltavla för spydigheter.
- NATASJA. Ni får vara snäll och förlåta honom, han har verkligen inte varit särskilt artig mot er. Vi är nervösa idag båda två. Tro mig, mot andra människor och under andra omständigheter uppför han sig mycket korrekt.
- VITTNET. Den som uppträder så oförskämt när han umgås med bara en enda människa, han är en oförskämnd knöl överhuvudtaget. Ni ska få se, det går en liten tid, och han kommer att säga "håll käft" eller något i den stilen till er.
- NATASJA. Det kommer aldrig att ske.
- VITTNET. Låt oss hoppas.

Paus.

NATASJA. Det är bäst om vi kan sluta bråka och tala om någonting annat.

OLEG. Om donjuans lista. Det är i alla fall intressant. Har ni något emot att fortsätta?

VITTNET. För all del. ”Ni vill höra sånger? – Det är hos mig de finns”.

OLEG. Sjung er nästa sång då. Vad heter sången den här gången?

VITTNET. ”En natt på hotellet”.

OLEG. Det låter spännande. Glöm bara inte att ta med några ekivoka detaljer.

NATASJA. *(Förebrående.)* Oleg...

OLEG. Det gör inget, det gör inget, han behöver inte bli generad. Vi är vuxna människor.

VITTNET. Är det donjuans historier eller pornografi ni vill ha? Om det är det andra, så finns det en tidningskiosk i närheten, där finns tidningar med bilder. Ska jag kila dit och handla?

OLEG. *(Försonligt.)* Det räcker nu. Sätt igång, berätta.

VITTNET *(Efter en kort tystnad)*. Det hände i en främmande okänd stad. Hon hade kommit resande till mig med tåg, och vi gick genast till hotellet.

OLEG. Jag förstår inte: hade ni pratat omkull henne tidigare?

VITTNET. Ja, det hade jag gjort. Ni kan inte föreställa er hur våra kroppar hade längtat...
(Till Natasja.) Jag gör er inte chockerad?

NATASJA. Nej.

VITTNET. Vi gick in i rummet. När jag låste dörren sa jag till henne. ”Nu ska jag slita av dig kläderna”. Hon svarade: ”Du kommer för sent: jag har redan själv slitit av mig dem”.

Och verkligen, när jag vände mig mot henne, hade hon redan befriat sig från allt överflödigt, och överflödigt var allt. Vi kastade oss bokstavligen över varandra. Efteråt sa hon: ”Jag uppförde mig nog förfärligt skamlöst idag..” Jag svarade: ”Män tycker om när kvinnor är förfärligt skamlösa i sängen.” Hon sa: ”Jag vet, det är därför jag uppför mig så.” Och sedan skrattade vi båda. *(Efter en liten paus.)* Så länge sen det var...

OLEG. Hur gammal var ni den gången?

VITTNET. Något över tretti.

NATASJA. Och hon?

VITTNET. Lite yngre. De bästa åren för kärlek. Hela hon var som en öm het låga. Den natten älskade jag henne som aldrig någonsin tidigare.

NATASJA. Har ni älskat alla kvinnor som ni varit tillsammans med?

VITTNET. Ja, allihop.

NATASJA. Jag förstår inte hur det kan gå till.

VITTNET. Jag förstår inte hur det kunde vara annorlunda.

NATASJA. Men hur har ni kunnat räcka till för allihop?

VITTNET. Allting beror bara på vår förmåga att älska. Platon ansåg att människan från början skapades som en ”androgyn” varelse, som i sig förenade både en mans och en kvinnas utmärkande egenskaper. Och först senare delade gudarna människan i två delar. Sedan dess känner sig dessa hälften på något sätt inte hela, de vill ständigt förenas på nytt. Så av det skälet uppstår också könens eviga strävan mot varandra. Och bara genom deras förening uppstår harmoni och helgjutenhet.

OLEG och NATASJA växlar oförstående blickar. Under tiden tar Vittnet kniv och gaffel för att ta sig an maten.

OLEG. Vem tusan är ni egentligen? Vad är ni för en figur? Vad har ni för yrke?

VITTNET. *(Han har redan blivit lite berusad.)* Vad jag har för yrke? Jag är mördare.

NATASJA. Mördare?

VITTNET. (*Med kniven i händerna.*) Ja. Yrkesmördare. Jag har ganska många liv på mitt samvete.

OLEG. Prata inte strunt.

VITTNET. Jag är fullkomligt allvarlig. Jag skickar regelbundet folk till andra sidan.

NATASJA. Har ni inte fått sitta i fängelse för den saken?

VITTNET. Jag har blivit dömd tre gånger. Men, som ni ser, än så länge är jag fri.

OLEG. Är ni en galning eller låtsas ni bara?

VITTNET. (*Allvarligt.*) Jag säger bara rena sanningen. (*Han visar dem sina handflator.*) De här händerna är vana vid en kniv. De har varit dränkta i blod.

OLEG och NATASJA utbyter blickar och flyttar sig omedvetet bort från Vittnet och hans kniv.

Nå, vill ni fortfarande ha mig som vittne?

OLEG. (*Efter en paus.*) Nej, det vill jag inte.

VITTNET. Unge man, ni behöver inte vara rädd för egen del. Som det anstår varje galning med självrespekt är det bara kvinnor jag skickar till andra sidan. Ni tror förstås att jag först våldtar dem? Om jag säger ”nej”, så tror ni mig inte i alla fall.

OLEG. Jag tror er. I er ålder har ni inte längre förmågan att våldta någon.

VITTNET. Med er typiska finkänslighet anspelar ni återigen på min ålder och ... min impotens. Men ni då, kan jag tro, har förmåga att våldta.

NATASJA. Sluta fåna er och göra er till. Ni vet inte ett dyft om honom.

VITTNET. Om honom vet jag verkligen inte mycket, även om han är rätt så lätt att se igenom, men i stället vet jag allt om er.

NATASJA. Vad kan ni veta om mig?

VITTNET. Allt.

NATASJA. Ni behöver inte prata strunt och försöka slå blå dunster i ögonen på oss. Drick lite mindre. Ni har ju redan pratat mer än nog. Jag hoppas ni inte vill få oss att tro att ni kan spå i kaffesump?

VITTNET. Det är just vad jag kan. (*Han tar kaffekoppen och granskar den uppmärksamt.*) Ni heter Natasja – ursäkta min familjära ton... Av någon orsak kan jag inte se fadersnamnet i koppen...

NATASJA. Ni gör en bra parodi på en spåkärning.

VITTNET. Efternamnet är inte så noga, ni ska ju ändå få ett nytt om en timma... Än så länge är ni inte gift.

NATASJA. (*Ironiskt.*) Ni är fantastiskt skarpsinnig.

VITTNET. Ni är psykolog, specialist på reklam. Ni arbetar tydligen i er fästmans firma eller som hans kompanjon. Er ålder talar jag inte om. Att tala om ålder hos en kvinna över arton är taktlöst.

OLEG. Ni vet helt enkelt inte.

VITTNET. (*Utan att bry sig om Oleg.*) Men av kaffesumpen kan jag utläsa er födelsedag – 12 maj...

NATASJA. (*Förvånat och upprört.*) Vad har ni gjort – spionerat på mig? Varför det? På vilket sätt? Vem är ni? Vem har gett er rätt till det?

VITTNET. En kvinna är för mig som en öppen bok. Det räcker för mig att bara titta på henne – och sedan vet jag redan allt om henne.

OLEG. Struntprat. Tydligen råkar han vara bekant med någon av våra medarbetare. Förresten, så kan man få de där uppgifterna på nätet om man vill.

Paus.

NATASJA. Och vad har kaffesumpen mera att berätta om mig?

VITTNET. Som jag sa – allt.

OLEG. Ni bara bluffar. Vad, till exempel?

VITTNET. Jag kan inte säga det högt. Det tillåter inte etiken.

NATASJA. Så låt bli då. *(Efter en paus.)* Nej föresten, säg det.

VITTNET. För all del. Bara till er.

VITTNET viskar något i hennes öra. NATASJA ändrar ansiktsuttryck, rusar upp, sedan sätter hon sig ner igen.

NATASJA. Vad betyder det här? Det är inte möjligt!

VITTNET. Jag sa ju att jag visste allt om er.

NATASJA. Var har ni fått veta det?

VITTNET. Donjuans hemlighet.

NATASJA. Ni är konstig och omöjlig att begripa sig på. Det var inte utan orsak som jag ogillade er från början.

VITTNET. Det var tvärtom för mig, jag tyckte om er genast.

NATASJA. Gå härifrån. Jag vill inte se er.

OLEG. Vad var det han sa till dig?

NATASJA. Gå härifrån, jag ber er.

OLEG. *(Tar struption på Vittnet.)* Hör på mig, om ni har förolämpat min fästmö, så ska jag göra slarvsylta av er.

NATASJA. Låt honom vara!

OLEG. Nej, det har kliat i fingrarna länge nog nu.

NATASJA. Han har inte förolämpat mig på något sätt. Rör honom inte.

OLEG. Din ynkliga gamle gubbstrutt. Du hade tur. Säg tack till henne.

OLEG släpper motvilligt Vittnet. Lång paus.

NATASJA. Förlåt mig för mitt utbrott.

VITTNET. Felet är helt och hållet mitt.

NATASJA. Ni har inget att förebrå er.

VITTNET. Är vi vänner igen då?

NATASJA. Vi ska tala mer om det, fast en annan gång. Men nu är vi vänner. *(Hon räcker honom handen.)*

VITTNET. *(Kysser elegant hennes hand.)* Le lite grann, då tror jag att ni är uppriktig.

NATASJA ler, först ansträngt, sedan äkta. Paus.

(Han reser sig.) Så där ja, konserten är slut. Ni ska snart gå och registrera er.

OLEG. *(Ser på klockan.)* Över en timma till.

VITTNET. Sak samma. Vi har haft roligt tillräckligt. *(Efter en liten paus.)* Jag kommer direkt från en fisketur. Mitt yttre får er nog att känna avsmak.

OLEG. Så sant som det är sagt.

VITTNET. Jag ber om ursäkt för den saken. *(Efter en liten paus.)* Det är nog faktiskt så att jag håller på att bli gammal. Vet ni vad som är ett säkert tecken på det? Jag börjar tycka illa om den värld jag lever i. Jag tycker att allting var bättre förr. Är inte det ett ålderstecken?

OLEG. På vilket sätt ogillar ni vår värld?

VITTNET. Jag vet inte. Allt mindre eftertanke och mera stress. Färre böcker och mer tv. Mer sex och mindre kärlek. Mer pengar och mindre av känslor. Förresten, också mindre pengar, men mer tankar på dem.

OLEG. *(Korthugget.)* Kanske det.

VITTNET. Nåväl, jag tar en dusch så att jag ser anständig ut. *(Går ut.)*

OLEG. Vad var det han sa som fick dig att tända.

NATASJA. Det spelar ingen roll.

OLEG. Något som sårade dig?

NATASJA. Nej.

OLEG. Men varför gick du åt honom så hårt?

NATASJA. Jag blev så häpen.

OLEG. (*Envist.*) Av vad?

NATASJA. Sluta förhöra mig.

OLEG. Du vill inte ens tala om det för mig?

NATASJA. Just precis inte för dig.

OLEG. (*Misstänksamt.*) Har ni hemligheter ihop som jag inte ska veta något om?

NATASJA. Det verkar så. Han känner till fler intima detaljer om mig än vad du gör.

OLEG. Hur kan det komma sig?

NATASJA. Jag vet inte.

OLEG. Vad menas med "vet inte"? Har du träffat honom tidigare?

NATASJA. Det tror jag inte. Det minns jag inte. Du vet ju att jag har svårt att minnas ansikten.

OLEG. (*Med växande ilska.*) Vad menas med "minns inte"? Och vad är det för "intima detaljer"? Eller har du så många älskare att du inte minns vem du har legat med?

NATASJA. Du har betett dig fräckt nog mot honom, och sedan tror du att du kan vara oförsämd mot mig också?

OLEG. Håll käften!

Paus.

Förlåt mig.

NATASJA. Han hade rätt. (*Går snabbt ut.*)

OLEG. Vänta lite! (*Skyndar efter henne.*)

Andra akten

Samma sceneri som i första akten.

OLEG och NATASJA kommer in utifrån och fortsätter samtalet.

OLEG. Är du inte arg längre?

NATASJA. Nej.

OLEG. Jag känner inte igen mig själv idag. Jag är nervös, brusar upp, provocerar den konstige gubben utan orsak... (*Håller om henne.*) Är det säkert att du inte är arg?

NATASJA. Ja. Det är dumt att gräla på sin bröllopsdag.

OLEG. Du är inte särskilt glad den här dagen.

NATASJA. Vi är inte så glada någon av oss idag.

OLEG. Kanske borde vi försöka förstå orsaken?

NATASJA. Kanske borde vi tvärtom inte göra det? Att reda ut relationer brukar inte föra något gott med sig.

OLEG. Det är bättre att reda ut dem före bröllopet än efteråt. Vad är det som oroar dig?

NATASJA. På vår bröllopsdag är du dyster, nervös och affärsmässig. Uppriktigt sagt så... hur ska jag uttrycka mig... förvånar det mig.

OLEG. Jag är nervös för att du inte är glad.

NATASJA. (*Hon skrattar, men inte särskilt glatt.*) Det ser alltså ut som båda två är nervösa bara för att den andre är det.

OLEG. Jag tror det finns andra skäl till ditt dåliga humör. Det är inte alltid som jag förstår mig på dig överhuvudtaget.

NATASJA. Kan man verkligen förstå en annan människa helt och fullt? Särskilt om hon inte förstår sig själv. Förresten, vad är det som är så omöjligt att förstå hos mig?

OLEG. Du betar dig ibland så oväntat...

Paus.

NATASJA. Säg ärligt, är du glad för att vi ska gifta oss?

OLEG. Och du, är du själv glad?

NATASJA. Det är klart. Äntligen ska den här historiska händelsen bli av.

OLEG. Det är du själv som skjutit på det.

NATASJA. Är det jag?

OLEG. Inte är det jag i alla fall. Jag har försökt få dig fast i två år.

NATASJA. Du fick mig faktiskt på kroken nästan med en gång.

OLEG. Som kvinna, inte som hustru. Innerst inne har du satt dig emot giftermål hela den här tiden. Jag tycker att du stretar emot idag också.

NATASJA. Men behöver du mig som hustru?

OLEG. Tvivlar du på det?

NATASJA. En kvinna gör ofta en man lycklig, en hustru gör det ytterst sällan.

OLEG. Det är något hos mig som inte passar dig. Säg vad det är. Det ger mig ingen ro.

NATASJA. Hitta inte på. Allt passar mig. Du är ju den idealiske brudgummen, jag kan inte hitta någon bättre. Alldeles som från ett veckotidningsomslag: energisk, stilig, framgångsrik, ung... Tyvärr, alltför ung. För mig.

OLEG. Börja inte nu igen... Du är bara fyra år äldre.

NATASJA. För en kvinna är den skillnaden rena katastrofen. Det är det samma som att vara dubbelt så gammal.

OLEG. Prata inte strunt. Du ser yngre ut än jag.

NATASJA. Det skulle vara bättre om jag var det, och inte bara såg ut så. Om fem år ungefär har jag visssnat, men du kommer att blomma som bäst. Hur blir det då?

OLEG. Då får vi diskutera det problemet. (*Kysser henne.*) Säg mig, vad det är som bekymrar dig egentligen?

NATASJA tiger.

Det kanske har något med vårt sexliv att göra?

NATASJA. Nej, den saken är helt okej... Fast, ärligt talat, i sängen har jag en känsla att vi ägnar oss just åt sex, och inte åt kärlek.

OLEG. Vad ser du för skillnad?

NATASJA. Jag känner tillfredsställelse i kroppen, men inte i själen.

OLEG. Sen när är det tvång på att sex ska tillfredsställa själen?

NATASJA. Det är nog det som är skillnaden mellan sex och kärlek.

OLEG. Trots din ålder tror du fortfarande på romantik?

NATASJA. Kvinnor i alla åldrar tror på romantik. Och tack för påminnelsen om min ålder.

OLEG. Bli inte sur. Men ingen av oss är arton längre. Menar du att jag inte är tillräckligt öm mot dig.

NATASJA. Det handlar inte om hur du är mot mig. Du har ingen ömhet inombords. Du är omtänksam och hänsynsfull, men det kommer inte inifrån, fattar du?

OLEG. Inte riktigt. Är det den saken som stör dig så mycket?

NATASJA. Nej, det kan jag leva med. Jag är ju inte perfekt själv heller. Och kanske inte tillräckligt öm.

Han blir mörk i ansiktet. Lång paus.

OLEG. Det verkar som vi har problem.

NATASJA. Visste du inte det?

OLEG. Kanske jag visste, men jag fäste inget avseende vid dem.

NATASJA. Jag sa ju att det inte var värt att reda ut relationerna.

OLEG. Jo, varför inte. Det skulle vara värdefullt. Vi har något att fundera över.

NATASJA. Det kommer åtminstone inte att finnas något ouppklarat mellan oss.

OLEG. Men allt det vi har bestämt, gäller det fortfarande? Ska vi gifta oss? Du har inte ändrat dig?

NATASJA. Nej.

OLEG. Tack för det.

Vittnet kommer in. Han är klädd i en elegant kostym, ljus skjorta och fluga; han är slätrakad. Han bär en bricka med koppar och fat. OLEG och NATASJA lägger inte märke till honom.

VITNET. Ska vi inte dricka en kopp kaffe till?

NATASJA. (*Förbluffad över hans förändrade utseende.*) Herre gud, jag kände inte igen er! Är det verkligen ni?

VITNET. Det är utan tvekan jag. Eller kanske inte jag. Svårt att säga.

NATASJA. Ni ser charmant ut.

VITNET. Jag försöker likna en första klassens servitör.

OLEG. Ni liknar snarare en brudgum.

VITNET. Ni är ett sådant vackert par, och jag är trots allt er marskalk. Jag måste passa ihop.

NATASJA. Jag tycker ert ansikte verkar bekant. Har vi inte setts tidigare?

VITTNET. Har ni verkligen glömt det? Det är klart vi har träffats. För en halvtimme sedan satt jag bredvid er vid det här bordet. Men då var jag orakad.

NATASJA. Nej, jag menar långt tidigare.

VITTNET. I så fall skulle jag ha kommit ihåg det mötet. Ni är mycket vacker och vackra kvinnor glömmer jag inte.

NATASJA. Är det Donjuan som slår till igen?

VITTNET. Enbart för att inte tappa formen.

OLEG. Låt honom leka lite. Vi måste hur som helst slå ihjäl tiden med något.

VITTNET. Man får inte döda tiden. Det är samma sak som att döda sig själv. Man måste njuta av varenda stund av livet.

OLEG. Och vad gillar ni mest av allt att njuta av? Kvinnor, förstås?

VITTNET. Kvinnor också.

OLEG. Och hur många har ni haft?

VITTNET. Det går inte att räkna dem.

NATASJA. Skryter ni inte nu? Det är ju tröttsamt att flyga från den ena till den andra.

VITTNET. Ni har rätt, ibland blir man trött.

NATASJA. Men varför har ni bytt ut dem hela tiden?

VITTNET. Det finns så många underbara kvinnor i världen: blyga, förtvivlade, anspråkslösa, eldiga, oskuldsfulla, erfarna, pratsamma, tillknäppta... Varför skulle man inte vilja lära känna dem allihop?

NATASJA. Varför?

VITTNET. Fråga en man i min ålder hur många gånger han har älskat med sin hustru. Man behöver inte fråga förresten. Det är lätt att räkna ut. Vi kan säga två gånger i veckan, femtio veckor om året... Det gör hundra gånger på ett år. Och på trettio år blir det...

OLEG. Tre tusen.

VITTNET. Bravo. Fråga nu hur många av dessa tre tusen kärleksakter som fastnat i minnet. – En två, inte fler. Resten smälter samman i en enformig, slentrianmässig, vardaglig levnadsprocess, som man lite trist brukar kalla ”det äktenskapliga samlivet” i medicinsk litteratur.

OLEG. Och ni har läst medicinsk litteratur också?

VITTNET. En hel del, ja. Gör inte min beskrivning er deprimerade? Det är en annan sak med oss donjuaner. Eller Don Juans? Hur säger man? Det spelar ingen roll. Alltså, för oss donjuaner, är varje möte med en kvinna ett stormande äventyr. En kamp. En seger. En triumf. En lycka. Nyhetens behag. Tre tusen äventyr. Tre tusen segrar. Tre tusen kärleksnätter.

NATASJA. (*Ironiskt.*) Och varenda gång har det varit kärlek?

VITTNET. Ja, varje gång.

NATASJA. Det är inte möjligt.

VITTNET. Vad är det som är omöjligt – att älska tre tusen kvinnor eller älska en kvinna tre tusen gånger?

NATASJA. (*Skrattar dystert.*) Bådadera. Men fortsätt.

VITTNET. Är det lönt? Säg uppriktigt, är mina historier intressanta?

NATASJA. Sanningen att säga, inte särskilt. Varenda historia berättar så att säga slutet, resultatet av era uppvaktningar... Och resultatet är i stort sett alltid mer eller mindre det samma.

OLEG. Sängen.

NATASJA. Ja. Berätta hellre *hur* ni uppvaktar, *hur* ni kommer fram till segern, *hur* ni uppnår ert mål – det är ju det intressantaste. Och slutet på etappen – det är ren fysiologi.

VITTNET. Om det är rena fysiologin för er, då tycker jag synd om er. För mig är detta det mest fulländade uttrycket för lyckan. ”Intimitet” – själva ordet är så vackert...

OLEG. Det är ingen som vet vem som besestrar vem. Man brukar säga att en man jagar en kvinna tills hon har fångat honom.

NATASJA. Så bra då att du inte jagar mig. Annars skulle jag ta din träffsäkra iakttagelse personligt.

OLEG. (*Svarar inte på Natasjas pik, vänder sig till Vittnet.*) Det är inte att erövra en kvinna som är problemet. Det är att gå ifrån henne efteråt. Säg, hur har ni klarat av den saken?

NATASJA. Vill du skaffa dig erfarenhet?

VITTNET. Jag har inte gått ifrån dem.

NATASJA. Hur gjorde ni då?

VITTNET. Trolleri.

NATASJA. Förklara det i alla fall.

VITTNET. En trollkarl avslöjar inte sina hemligheter.

NATASJA. Berätta ändå: hur lyckades ni med att erövra kvinnorna?

VITTNET. Vi, donjuaner, funderar inte på den saken. Vi bara kommer och tar för oss. De är redan våra. Det går av sig själv – enkelt och glatt.

NATASJA. Men ändå – finns det någon särskild hemlighet? Donjuans hemlighet?

VITTNET. Ja. Och hemligheten, ja, det må vara hänt, ska jag avslöja för er. För att erövra en kvinna måste man helt enkelt älska henne. Det är hela saken.

NATASJA. Älskar ni kvinnor så mycket?

VITTNET. Ja, det gör jag. Hur är det möjligt att inte älska det vackraste som finns i världen?

Paus.

OLEG. Ni har tydligen haft tur med kvinnorna.

NATASJA. Men inte du?

OLEG. Men inte jag. Inte förrän jag träffade dig.

NATASJA. Säg mig, käre donjuan, hur ser er fru på era kärlekshistorier?

VITTNET. (*Efter lite tystnad.*) Jag har ingen fru.

NATASJA. Och har inte haft?

VITTNET. Min hustru, bara hon, var värd tusentals kvinnor. Det var hon som lärde mig glädjas åt livet. Hon kunde hitta glädje i allt: i en liten ängsblomma, i doften av kaffe, i en bra bok, i ett vänskapligt samtal... Men hon är död. Och jag förmådde inte rädda henne.

NATASJA. Varför var det just ni som måste rädda henne?

VITTNET. Vem annars?

(Tystnad.)

NATASJA. Förlåt mig. Jag beklagar sorgen.

VITTNET. Tack, det behövs inte. Det har redan gått tre år sedan dess.

(Lång paus.)

NATASJA. Titta: en solstråle har fallit på tallarna. Vad kan vara vackrare än gyllene trädstammar och den mörka grönskan.

VITTNET. Ja, det är vackert... Vi ska inte tala om sorgliga saker. Det är en glädjens dag för er idag. Vi måste ha roligt.

OLEG. Då kanske vi kan fortsätta botanisera bland namnen på listan? Eller är ni inte på humör?

VITTNET. Jodå, varför inte. Jag har lovat att roa er med mina kärleksaffärer och är beredd att göra det till slut.

NATASJA. Var inte dessa affärer något som störde förhållandet till er fru?

VITTNET. Inte det minsta. Tusentals kvinnor, vackra och fula, gamla och unga, har klätt av sig nakna inför mig, men detta bekom henne inte alls.

OLEG. Apropå det, hittills har ni bara berättat om era affärer med unga kvinnor. Men har ni haft damer, så att säga, i mogen ålder?

VITTNET. Det har funnits sådana också.

OLEG. Hur gammal var den allra mognaste av era skönheter? (*Till Natasja.*) Du blir inte störd av hans historier?

NATASJA. Det är dina frågor som irriterar mest.

OLEG. De här sagorna är intressanta för mig. Som Tusen och en natt. Bokstavligt talat.

VITTNET. Jag, precis som Scheherazade, är redo att avbryta sagoberättandet vilket ögonblick som helst.

NATASJA. Nej, varför det, fortsätt ni.

OLEG. Så hur gammal var hon?

VITTNET. Femtiotre. Förresten, jag var själv inte heller så ung.

OLEG. (*Han knuffar Vittnet lekfullt i sidan.*) Nå, vad säger du? Det var väl inte så hemskt?

VITTNET. Tro det eller ej, men det var underbart. I hennes hår fanns redan inslag av grått, ansiktet hade tappat sin glans en smula, men hennes kropp var ung och frisk, bröstet tunga och fasta, och hela hon var oändlig ömhet... I den åldern finns något moderligt i en kvinnas kärlek, hon ger dig lugn, tröst, glädje, ömhet... Och du känner dig på samma gång både som en man, som ett barn, en älskare och en beskyddare... Förresten, allt det här är mina fantasier. Bry er inte om dem. Ni har det tråkigt bara före vigseln, och jag försöker förströ er.

NATASJA. Jag lyssnar och ställer mig frågan: avundas jag era kvinnor eller tycker jag synd om dem?

VITTNET. (*Efter lite tystnad.*) Och vad svarar ni er själv?

NATASJA. (*Efter en paus, bestämt.*) Jag avundas dem.

OLEG. Vad är det du är avundsjuk på?

NATASJA. Jag ska säga det till dig efteråt. (*Till Vittnet.*) Säg mig, har ni tråkigt någon gång?

VITTNET. Aldrig.

NATASJA. Och era kvinnor tillsammans med er?

OLEG. Det bästa skulle vara att fråga dem själva.

NATASJA. Men de är inte här.

VITTNET. (*Långsamt.*) Nej, det är dom inte.

NATASJA. Vem ska jag fråga då?

VITTNET. Då får ni fråga er själv igen. Har ni tråkigt med mig?

NATASJA. Nej.

OLEG. Vad har roligt och tråkigt med saken att göra? Menar du att mannens viktigaste uppgift när han är med en kvinna är att roa henne? Inte något mer aktningsvärt, inte något viktigare?

NATASJA. Jag menar ingenting.

OLEG. Man väljer inte en man för underhållningens skull, han är ingen cirkusclown. Han måste tjäna pengar, visa omtanke, vara familjens stöttepelare.

NATASJA. Jag säger inte emot. Och ändå ska kvinnan inte ha det tråkigt tillsammans med en man.

OLEG. Och mannen då? Vad ska man göra om mannen har det tråkigt ihop med en kvinna? Vem ska man klaga på? På sig själv? På henne? (*Till Vittnet.*) Vad säger ni?

VITTNET. (*Rycker på axlarna.*) Ingenting. Jag känner männen så dåligt. Jag känner kvinnorna bättre.

NATASJA. Sluta skryta.

VITTNET. Jag skryter inte. Jag vet mer om en kvinnas kropp än vad hon själv vet. Jag känner till kroppens problem och lidanden. Och jag förstår mig på en kvinnas själsliv.

Tusentals kvinnor har biktat sig för mig. Jag har varit vittne till så många kvinnors tårar, lyssnat till så många historier, stönanden, suckar och skrik...

NATASJA. (*Avbryter.*) Vänta lite!.. Äntligen minns jag var jag sett er... Ni är läkare.

Vittnet svarar inte.

OLEG. Hur kan du veta det?

NATASJA. Jag har varit på hans mottagning.

OLEG. (*Till vittnet.*) Är ni läkare?

VITTNET. Och vad trodde ni att jag var?

OLEG. Jag trodde ingenting. Vad rör det mig? Jaså, läkare minsann. Varför skulle ni inte vara det?

NATASJA. Men varför gav ni er ut för att vara yrkesmördare?

VITTNET. Varje kirurg känner sig som en mördare ibland. Vägen till yrkesskicklighet går över ett berg av lik. Kan ni föreställa er känslan när en patient håller på att dö under kniven på operationsbordet för en? Eller när man är tvungen att döda en ofödd människa?

OLEG. Men era historier som donjuan? Var de påhittade allihop?

VITTNET. Allt är sant.

NATASJA. Men jag är säker på att det inte är sant.

VITTNET. Varför det? Tror ni inte att en läkare kan vara en donjuan?

NATASJA. Det kan han nog.

VITTNET. Om jag hade ljugit, skulle jag ha gjort det mer konstfullt, och mina historier skulle ha varit mer färgrika.

OLEG. Det är sant. Jag måste erkänna, när jag bad er berätta om era erövringar hade jag väntat mig något mera vågat.

VITTNET. Exempelvis?

OLEG. Jo, till exempel, hur ni hade sex på motorhuvu på en bil eller på ett bord. Hitta på som hitta på.

NATASJA. Oleg!

VITTNET. Aldrig på en motorhuv. Men på ett bord har det hänt.

OLEG. Aha, det har hänt i alla fall. Men berätta då! Det mest pikanta är kvar till efterrätten.

VITTNET. Låt gå, men det får bli den sista berättelsen. Jag tror att den här leken har tråkat ut oss allihop. (*Han tystnar.*)

NATASJA. Men varför blev ni tyst? Hittar ni på något romantiskt igen? Berätta bara sanningen den här gången.

VITTNET. Jag berättar bara sanningen. Kanske inte hela sanningen, men ingenting förutom det som är sant. Det hände på natten. Det doftade krysanter...

NATASJA. Varför krysanter?

VITTNET. För att det var på hösten. Hela bordet var fullt med blommor.

OLEG. En bädd av blommor igen? Ni upprepar er, käre vän. Förresten, jag förstår: utan blommor på bordet skulle det vara lite hårt.

VITTNET. Så bra att ni förstår allt med en gång.

OLEG. Kom till saken.

VITTNET. Till saken? Ni kommer att tycka den är trist. Jag höll bara hennes hand och talade med henne. Hela natten.

OLEG. Bara det?

VITTNET. Bara det. Jag tänkte genom hela mitt liv, dag för dag. Allt som jag åstadkommit, som jag förlorat, sådant jag ångrade, sådant jag hoppades på, vad jag skulle ha velat göra annorlunda, om jag fått börja om från början. Jag förklarade henne min kärlek, jag sade tusen kärleksfulla ord till henne, jag bad henne att inte lämna mig, jag svor att jag skulle vara hos henne för evigt.

NATASJA. (*Hon har lyssnat med spänd uppmärksamhet.*) Och hon?

VITTNET. Hon var tyst och lyssnade. Det var en lång och oförglömlig natt. Det började ljusna, men jag tyckte inte att jag hunnit säga någonting, och jag ville absolut inte skiljas från henne.

OLEG. Och det är förstås ännu en av er bästa nätter i ert liv.

VITTNET. Nej, inte den bästa. (*Med förändrad röst.*) Ursäkta mig, men nu måste jag lämna er några minuter. (*Börjar samla hop porslinet, men låter sedan både kopparna och brickan vara kvar, och går ut.*)

OLEG. Vad hände med honom?

NATASJA. Jag vet inte. Varför håller du på att retas och driva med honom hela tiden? Vad har han gjort dig?

OLEG. Jag vet inte. Han försöker göra intryck på dig hela tiden. Vilken man tycker inte om att fjädra sig för en vacker kvinna förresten?

NATASJA. Du är partisk.

OLEG. Jag kände motvilja mot honom från första ögonblicket. Vi går inte ihop.

NATASJA. Så sant som det är sagt.

OLEG. Jag är en handlingsmänniska, men han är en ihålig pratmakare.

NATASJA. Det är inte på det sättet ni är olika. Han lever ett inre liv, men du bara ett yttre.

OLEG. "Inre", "yttre"... Det är ord bara. Du vet inte själv vad du vill ha av mig. Vad är det egentligen du behöver av mig. Ser jag bra ut? Det säger du själv att jag gör. Välbeställd? Ja. Omtänksam? Ja. Älskar dig? Ja. Vad är det mer du behöver?

NATASJA. Du vill helt enkelt inte förstå vad jag försöker säga dig.

OLEG. Och har du någon gång försökt att förstå mig? Leda mig på rätt väg? Hjälpa mig att leva det där inre livet? Är det mitt fel att ingen läste *Faust* för mig när jag var barn och fick mig att lyssna på Tjajkovskij? Jag lever i hajarnas värld, där jag när som helst kan bli krossad och uppäten, i en värld där man måste vara stenhård för att överleva, där ingen är intresserad vare sig av dig eller ditt inre liv. Jag har format mig själv, och nu är det redan svårt att ändra på mig. Om du älskar mig, acceptera mig som jag är.

NATASJA. Det gör jag.

OLEG. Och om du inte tycker om mig sådan, hjälp mig att bli en annan.

NATASJA. (*Tar hans hand.*) Lugna dig.

OLEG. Säg i alla fall hur det kom sig att du hamnade just hos honom? Du brukar ju gå till din egen doktor.

NATASJA. (*Motvilligt.*) Jag hade problem...

OLEG. (*Förvånat.*) Vad då för problem?

NATASJA. För ett par månader sedan hade jag lite ont. Min doktor sa att det inte var något att fästa sig vid, men för att lugna mig, remitterade han mig till en specialist.

OLEG. (*Nickar i riktning åt kaféet, dit Servitören försvunnit.*) Till honom?

NATASJA. Ja.

OLEG. (*Med förvånat förakt.*) Så han är specialist?

NATASJA. Kan du tänka dig. Professor eller något i den stilen.

OLEG. Märklig vändning... Och vad hände sedan?

NATASJA. Han undersökte mig sådär fem minuter och insåg genast att jag måste opereras omedelbart. Operationen var inte komplicerad, men det visade sig att den hade räddat mitt liv.

OLEG. Varför har jag inte fått veta något om detta?

NATASJA. Vid det tillfället höll du på att öppna en ny filial i en annan stad. Och när du kom hem var jag redan helt frisk.

OLEG. Hur kunde du undgå att känna igen den där doktorn nu? Han har ju opererat dig!

NATASJA. Under operationen kunde jag inte se honom alls, och efteråt tror jag att han var inne på salen en gång, och sedan fick de jourhavande läkarna ta hand om mig.

OLEG. Och på hans mottagning?

NATASJA. Han hade läkarrock och mössa på sig, hade en mask... Och uppriktigt sagt, det var inte jag som undersökte honom utan han mig.

OLEG. Våldigt rart.

NATASJA. Så gick det till.

Lång tystnad. OLEG kramar om NATASJA.

OLEG. Våra planer har inte ändrats, hoppas jag?

NATASJA. (*Efter en paus.*) Inte mina. Och dina?

OLEG. Nej. Absolut inte.

NATASJA. Så bra då.

OLEG. Det är den förbannade servitörens eller specialistens fel alltihop... Jag vet inte längre vad jag ska kalla honom.

NATASJA. Vad har han med det här att göra?

OLEG. Han har gjort dig upprörd med sitt prat. Du lyssnade på honom på något konstigt sätt.

NATASJA. Inte konstigt alls. Lyssnade bara.

OLEG. Men du tror ju ändå inte att alla hans vackra skrönor är sanna.

NATASJA. Jag tror att... (*Hon tystnar, skriker sedan i stark oro.*) Herre gud!

OLEG. Va? Vad hände?

NATASJA. Herre gud, så dum jag är! Först nu fattar jag! Gud, så genant! Jag skäms verkligen!

OLEG. Vad är det med dig? Vad är det du fattar?

NATASJA. Han har ingen lista över några förförda kvinnor.

OLEG. Det är ju det jag har sagt. Han har hittat på allting. Det begrep jag från första början.

NATASJA. Du har inte fattat ett dyft. Hela tiden har han berättat för oss om en enda kvinna, som han har älskat hela livet – om sin hustru! Och jag min klumpiga, okänsliga, fräcka dumsnut, jag gjorde narr av honom, jag trängde mig på honom, jag retade honom, jag lät mig lugnt locka ur honom slippriga detaljer!

OLEG. Men han började ju själv gärna att berätta...

NATASJA. Han hade tydligen behov av att få tala ut. Han hade druckit lite, han blev pratsam... Han var trött på att hålla allt inom sig. Och han var på dåligt humör. Du minns vad han sa: "Jag känner mig nere idag". Och kanske hade han andra skäl också.

OLEG. Men den där sista historien med bordet...

NATASJA. Det är ju hennes begravning, förstod du inte det? Han tog farväl av henne – och vi tyckte det var roligt! Alla hans historier var så ärliga, så uppriktiga och på samma gång så rena, men vi... Och vi, vi...

OLEG. Okej, det räcker nu... Lugna dig... Vi kan inte göra något nu.

Nervös tystnad.

NATASJA. (*Tittar på klockan.*) Det är snart dags för oss. Skulle du inte kunna gå till folkbokföringskontoret och höra efter hur läget är?

OLEG. Jo, självklart.

OLEG går ut. Vittnet kommer in. När han ser att Natasja är ensam stannar han på lite avstånd.

NATASJA. Var snäll och kom hit. Sätt er ner.

Vittnet kommer fram.

Säg mig, hjältinnorna på er kärlekslista – det var väl samma kvinna hela tiden?

VITTTNET. Ni gissade det i alla fall...

NATASJA. Var det er hustru?

VITTTNET. Ja.

NATASJA. Jag vill be om ursäkt för vår klumpighet. Det är hemskt genant för både mig och honom.

VITTTNET. Det är ingen fara. Ni kunde ju inte veta...

NATASJA. Varför hittade ni på det där?

VITTTNET. Inte kunde jag väl erkänna att jag har älskat en enda kvinna hela livet, och dessutom min hustru.

NATASJA. Varför inte?

VITTTNET. För det första är det ointressant, för det andra är det omodernt, för det tredje är det ingen som skulle tro på det.

NATASJA. Jag skulle ha gjort det.

VITTTNET. Och dessutom skulle jag inte ha kunnat berätta de mest förtroliga ting om min hustru för utomstående. Om några kvinnor på listan – det var en annan sak.

NATASJA. Varför sa ni inte att ni var läkare när ni fick syn på mig idag? Varför måste ni presentera er som servitör?

VITTTNET. Jag presenterade mig inte som någon. Ni bad om kaffe – jag serverade.

NATASJA. Vad är det här för konstigt kafé, förresten? Det ser ju helt förfallet ut.

VITTTNET. Jag köpte det efter att min fru hade dött och gjorde om det till mitt sommarhus. Jag ville gömma mig här för världens fåfänga, från skuld känslor, bli ensam med min sorg och leva med den.

NATASJA. Varför från skuld känslor? På vad sätt är ni skyldig?

VITTTNET. Jag är ju läkare. Jag borde ha varit den förste som förstod att hon hade cancer. Medan jag opererade andra, upptäckte jag inte faran för hennes del i tid.

NATASJA. Och om ni hade upptäckt den, hade hon kunnat räddas då?

VITTTNET. Jag vet inte. Jag är inte säker på det. (*Efter en kort tystnad.*) Och så, när jag känner mig nere, håller jag mig gömd här.

NATASJA. Det är en falsk flykt. Hon skulle inte ha tyckt om det.

VITTTNET. Jag vet det... Nu ser jag annorlunda på saker och ting. Dessutom har jag först nu börjat uppskatta livet på riktigt. Men varför är det så sorgligt?

NATASJA. Jag var hos er på sjukhuset för ganska länge sedan. Hur kunde ni komma ihåg mitt namn och till och med när jag är född? Ni tar ju emot tiotals kvinnor varje dag.

VITTTNET. Inte så förtjusande som ni.

NATASJA. Tack för komplimangen, men ni kan redan klä av er rollen som donjuan. Föreställningen är slut.

VITTTNET. Ja, tyvärr. Jag ska säga adjö till både rollen och er.

NATASJA. Förutom min skönhet så finns det antagligen trivialare förklaringar till ert utmärkta minne?

VITTTNET. Allt är väldigt enkelt. Strax efter fick jag se er igen, här i byn. Och kände genast igen er. När jag kom tillbaka till sjukhuset, tittade jag en gång till i datorn efter era

födelseuppgifter. Så allt är mycket enkelt att förklara. (*Kort tystnad.*) Varför kommer ni hit? Har ni ett sommarhus här?

NATASJA. Inte jag, men min väninna har. Jag älskar den här trakten. Jag är uppväxt här, här finns mycket som är mig kärt. Och förutom det, här levde och dog mina föräldrar...

VITTNET. Och därför ville ni också registrera ert äktenskap här?

NATASJA. Ja. Som ni ser var idén inte särskilt lyckad.

VITTNET. Giftermål brukar ofta vara en misslyckad idé.

NATASJA. Tycker ni inte om min fästman?

VITTNET. Uppriktigt sagt, så tycker jag bättre om fästmön.

NATASJA. En komplimang till – och jag tror att ni verkligen är en förförare.

VITTNET. Förförare har jag aldrig varit, men när jag såg er, ville jag gärna bli en.

NATASJA. Nu har ni sagt er ”en komplimang till”.

VITTNET. När jag talar med er, hoppas de fram utan svårighet.

NATASJA. (*Ler.*) Ni är outtröttlig.

VITTNET. (*Galant.*) Såvida man har en inspirationskälla i närheten.

NATASJA ler igen. Paus.

Förlåt mig för mina pajaskonster, som jag spelade upp för er.

NATASJA. Varför hittade ni på dem?

VITTNET. Ska jag säga sanningen? Bara för möjligheten att fördriva en och halv timma ihop med er, få lära känna er närmare, höra er röst än en gång och se ert leende. Visserligen är ni inte glad idag, på er bröllopsdag. Och har sällan lett, fast jag försökte roa er. Förmodligen gjorde jag det inte särskilt bra.

OLEG kommer in.

OLEG. Allt är i sin ordning där borta. Vi kan snart gå dit.

NATASJA. Redan?.. (*Hon är villrådig.*) Vänta lite... Jag måste ordna till mig lite grann.

VITTNET. Ni kan gå in i huset. Dörren är öppen. Ska jag följa med er?

NATASJA. Tack, det behövs inte.

NATASJA går ut. Paus.

OLEG. Jag vet inte hur jag ska bete mig tillsammans med er.

VITTNET. Och vad är det som gör er generad egentligen?

OLEG. Jo... Till exempel, så har jag lovat att betala er.

VITTNET. Så vad är problemet då?

OLEG. Ni visade er inte vara den person som jag först tog er för. Det visade sig att ni var läkare. Jag känner mig inte särskilt bekväm.

VITTNET. Ni kan betala utan att skämmas. Läkare tycker om att bli erbjudna pengar.

OLEG. Men ni uppträdde inte i rollen som läkare.

VITTNET. Det har ingen betydelse. Narrar får också betalt, men servitörer ger man dricks.

OLEG. Menar ni allvar? (*Drar fram plånboken.*) Hur mycket vill ni ha?

VITTNET. Jag skämtade bara. Jag serverade lite att äta – ni bjöd på vodka. Vi är kvitt.

OLEG. (*Stoppas undan plånboken.*) Jag har underskattat er. Ni utstrålar fara. Jag vet inte vad för slags, men fara. Det kände jag med en gång.

VITTNET. (*Rycker på axlarna.*) Tänk inte mer på det. Om en halvtimme skiljs vi åt.

OLEG. Jag tror att det är till ömsesidig belåtenhet.

VITTNET. Och vi kommer knappast att ses igen.

OLEG. Jag hoppas aldrig mera. Jag är ledsen att jag erbjöd er att bli vårt vittne.

VITTNET. Men jag är er tacksam för den saken.

NATASJA kommer in.

NATASJA. Jag är klar.

VITTNET. Så vacker ni är ändå! En riktig brud.

Paus.

OLEG. Så där ja, kan vi gå då?

NATASJA. Ja.

*OLEG börjar gå mot utgången. NATASJA följer efter honom obeslutsamt.
Vittnet står kvar där han stod.*

OLEG. *(Till Vittnet.)* Följer ni med?

VITTNET. Bara om det är absolut nödvändigt.

NATASJA. Ni har ju lovat.

VITTNET. Om jag har lovat, så kommer jag.

Nu går alla tre mot utgången. Plötsligt stannar NATASJA.

NATASJA. Men var är min blombukett?

OLEG. Vilken bukett? *(Får syn på violerna.)* Ah, den ja,, Vänta lite. *(Tar Vittnet åt sidan.)*

OLEG. Säg var ligger närmaste blomsteraffär?

VITTNET. Vid stationen.

OLEG. Är det långt dit?

VITTNET. Fem minuters promenad. Vem som helst kan visa vägen.

OLEG. *(Till Natasja.)* Vänta en stund på mig. Jag är snart tillbaka. *(Försvinner.)*

VITTNET. Jag trodde ni hade glömt mina violer.

NATASJA. Nej, det hade jag inte.

Paus.

NATASJA. *(Fattar efter lång tvekan ett svårt beslut.)* Vi har bara några minuter på oss. Kan jag tala öppet med er?

VITTNET. Självklart.

NATASJA. Lovar ni att tala sanning och inte bli förvånad över det jag har att säga?

VITTNET. Jag lovar.

NATASJA. Tycker ni om mig? Helt allvarligt.

VITTNET. *(Efter en liten paus.)* Det vet ni. Mycket.

NATASJA. Och jag er.

VITTNET. Jag är glad att ni har kommit över er ovänskap.

NATASJA. Ni har inte förstått mig. Ni ... Jag... Jag skulle vilja vara med er hela tiden.

VITTNET. Jag förstår inte.

NATASJA. Vad är det ni inte förstår? Jag vill vara med er. Har jag verkligen uttryckt mig oklart? Jag vill vara tillsammans med er.

VITTNET. Varför det?

NATASJA. *(Försöker skämta.)* För att fylla på er lista med en ny erövring.

VITTNET. Jag är inte ute efter kvantitet.

NATASJA. Och kvaliteten, förstår jag, är inte fullgod för er? *(Och, eftersom hennes samtalspartner inte kommer på vad han ska svara, tillfogar hon bestämt.)* Jag vill vara med er. Vad är det som är så svårt att förstå?

VITTNET. *(Förvånat.)* Vill ni vara med mig efter ert bröllop?

NATASJA. Ja. Efter bröllopet. Med er.

VITTNET. Först var det er fästman som gjorde narr av mig. Nu är det ni.

NATASJA. (*Försöker fortfarande dölja sin förlägenhet med ett skämtsamt tonfall.*) Jag friar officiellt till er. Annars skulle det ha sett bättre ut om ni friade, men ni kommer nog aldrig att göra det.

VITTNET. (*Upprört.*) Driv inte med mig.

NATASJA. (*Allvarligt.*) Det tänker jag inte göra heller. Jag... Jag älskar er.

VITTNET. Har ni gjort det länge?

NATASJA. Hela mitt liv.

VITTNET. Vi har bara varit bekanta i en timma eller en och en halv. Föddes ni för en och halv timma sedan?

NATASJA. Så är det nästan. Jag föddes på nytt. Först nu förstår jag att jag har letat efter er i hela mitt liv.

VITTNET. Varför så plötsligt? Vad har jag gjort för att erövra er?

NATASJA. (*Med ett leende.*) Men inga donjuaner behöver anstränga sig. De bara kommer och tar för sig. Minns ni vem som sade det?

VITTNET. Det var jag som yttrade den dumheten. Men man behöver absolut inte upprepa den.

NATASJA. La ni märke till att ni upprepade ordet "ömhet" hela tiden i era berättelser? Så med er kommer jag att vara mycket öm. Jag kan vara öm. Jag vill vara öm. När den där ömheten behövs. Jag ska bli öm och behövd.

VITTNET. Vet ni vad? Ni är också en donjuan. En donjuan i kjol. Det är svårt att motstå er.

NATASJA. Tack för det. Och försök inte göra motstånd längre.

VITTNET. Låt oss få slut på det här samtalet.

NATASJA. Jag vet att ni fortfarande inte kan glömma er hustru, men ni måste förstå att det inte går att leva på minnen, inte bara i det förflutna, inte bara med skuld känslor. Ni har ett långt lyckligt liv framför er. En människa som ni har förtjänat det.

VITTNET. Tror ni att det är möjligt? Efter att inte ha kunnat rädda min hustru?..

NATASJA. Men ni har räddat mig. Kanske är det ödet?

VITTNET. Jag vet inte.

NATASJA. Vi har båda fått en chans, vi ska väl inte låta den gå ifrån oss. Det blir kanske inte någon mer chans. Älska mig bara hälften av vad ni älskade er fru, och det är tillräckligt för mig. Jag vill också uppleva den lyckan. Låt mig åtminstone få vara hennes skugga för er.

VITTNET. En kvinna som ni kan inte bli någons skugga.

NATASJA. Jag ska inte börja tävla med henne. Jag vet att det är omöjligt. Jag ska bara älska er.

VITTNET. Ni känner mig inte alls. Jag är en tillbakadragen person med en allvarlig läggning.

NATASJA. Jag är inte heller så lätt.

VITTNET. Jag arbetar hemskt mycket. På nätterna blir jag ofta kallad till sjukhuset. Ibland övernattar jag där. Det blir tråkigt för er.

NATASJA. Tråkigt? Med er?

VITTNET. Inte med mig, men utan mig.

NATASJA. Vad kan ni säga mer för ofördelaktigt om er själv?

VITTNET. Jag är min kärlek trogen hela livet. Det är svårt att stå ut med.

NATASJA. Jag ska försöka.

VITTNET. Allt det här låter förstås romantiskt, men... jag är så mycket äldre än er.

NATASJA. Men det är det som jag tycker om.

VITTNET. Först var det jag som skämtade med er, nu skämtar ni med mig.

NATASJA. Ni vägrar fortfarande inse att jag verkligen vill vara tillsammans med er hela livet.

VITTNET. Må vara att jag är lite berusad än, men inte så mycket att jag kan tro på den galenskapen.

NATASJA. Och jag är dödstrött på att vara förständig.

VITTNET. Ibland är det i alla fall ingen nackdel.

NATASJA. Om vi ska tänka, överväga, kalkylera, kontrollera, kan vi förstöra alltihop. Det finns människor som kliver ut i vattnet sakta och försiktigt, men jag älskar att dyka i genast, med huvudet före...

VITTNET. (*Efter en liten tystnad.*) Natasja, jag tycker mycket om er. Men vi ska inte fatta några förhastade beslut som ni sedan blir den första att ångra.

Paus.

NATASJA. För all del... Alltså, ni tycker helt enkelt inte om mig. Förlåt att jag har varit så envis... Men lyckan var så nära, en sådan möjlighet...

VITTNET. Den är omöjlig, Natasja. Förlåt. (*Går ut.*)

NATASJA blir ensam kvar. OLEG kommer tillbaka med en praktfull bukett vita liljor.

OLEG. (*Ger Natasja buketten.*) Det är till dig.

NATASJA. Tack.

OLEG. Vad är det?

NATASJA. Inget.

OLEG. (*Tar hennes hand.*) Ska vi gå då?

NATASJA. Vart?

OLEG. Vadå "vart"? Till folkbokföringskontoret.

NATASJA. (*Lägger buketten på bordet.*) Vänta lite. Jag måste säga dig en sak.

Paus.

OLEG. Ja?

NATASJA. Jag tror inte det är någon bra idé att du gifter dig med mig.

OLEG. Kan man få veta varför?

NATASJA. För att... För att jag inte älskar dig.

OLEG. Sedan när?

NATASJA. Jag vet inte. Sedan länge, troligen. Kanske har jag aldrig älskat dig.

OLEG. Varför säger du det här till mig först nu?

NATASJA. Troligen för att jag först nu har förstått det.

OLEG. Men jag förstår ingenting. Du och jag har varit tillsammans i två år. Och jag har tyckt att vi haft det bra. Vi har så mycket gemensamt...

NATASJA. Nej, Oleg. Jag har insett att man inte ska gifta sig med en person som man kan leva med. Man ska gifta sig med den som man inte kan leva utan.

OLEG. Hur har du kunnat ändra ditt beslut så plötsligt?

NATASJA tiger.

Okej då, om du har ändrat dig, så skjuter vi upp registreringen. Och under tiden kan vi bara leva ihop, som förut.

NATASJA. Nej, Oleg. Vi ska gå skilda vägar. Nu. Genast. Det blir bäst för oss båda.

OLEG. Kanske för dig, men inte för mig. Jag kommer att bli galen utan dig.

NATASJA. Tro mig, jag är inte den kvinnan du behöver.

OLEG. Men varför, varför?

NATASJA. Det är det som är vårt problem, att du inte förstår varför. Du är omtänksam, du älskar mig på ditt sätt, men vi är olika.

OLEG. Har du bestämt dig definitivt?

NATASJA. Ja. Du vet att jag har tänkt på detta hela dagen – varför är jag så nervös? Varför så spänd? Och först nu står det klart för mig – någonstans inom mig kände jag att jag var på väg att begå ett misstag.

OLEG. Du begår ett misstag just nu.

NATASJA. (*Kramar om honom.*) Förlåt mig.

VITNET kommer tillbaka från huset.

VITNET. Ursäkta... Kom jag och störde?

NATASJA. Nej, inte alls.

OLEG. (*Till Vittnet.*) Tack för att ni ville hjälpa oss, men det blir ingen registrering. Vi har ändrat oss. (*Tar sin rock, tar fram bilnyckeln.*) Natasja, då åker vi.

VITNET. (*Till Natasja, förvånad och glädjefyllt.*) Har ni sagt nej till att gifta er med honom?

OLEG. (*Irriterat.*) Är det er sak, vem som har sagt nej? Jag sa ju: det blir inget bröllop, punkt slut. (*Vill ta med sig Natasja.*)

VITNET. Jo, det blir bröllop.

*OLEG hejdar sig och ser med förvåning på Vittnet.
Vittnet går fram till Natasja och ställer sig på ena knäet.*

VITNET. Natasja, jag erbjuder er min hand och mitt hjärta.

OLEG. Spelar han pajas nu igen?

NATASJA. (*Reser Vittnet upp och ställer sig bredvid honom.*) Jag säger ja.

OLEG. Vad är det för spektakel nu då?

NATASJA. (*Fortsätter att hålla Vittnets hand.*) Det är inget spektakel.

OLEG. Vill du gifta dig – med honom?!

NATASJA. Ja.

OLEG. (*Till Vittnet.*) Och det kan ni intyga?

VITNET. Jag insisterar på det.

OLEG. När har ni hunnit bli överens?

VITNET. Jag är inte skyldig er någon förklaring.

OLEG. (*Med hotfull uppsyn går han fram till Vittnet, som till fullo bevarar sin kallblodighet.*) Jag hade god lust att ge dig en läxa så fort jag såg dig, men det är inte för sent än.

NATASJA. Oleg, lägg av! Man kan inte lösa alla problem med knytnävarna.

OLEG. Det ska vi snart få se.

VITNET. (*Går honom resolut till mötes.*) Ta det lugnt, min vän. Vad är det frågan om?

OLEG. (*Med lite lägre tonfall.*) Ni har stulit min fästmö ifrån mig.

VITNET. Jag har varit framför ögonen på dig hela tiden. Har jag kanske kommit med några anspelningar eller förslag till henne?

OLEG. Nej, men om det inte varit för alla era berättelser, skulle allting varit okej nu.

VITNET. Det var inte jag som föreslog underhållningen. Du har dig själv att skylla.

OLEG. (*Dystert.*) Ja, jag lovade att betala för det nöjet och har fått betala. Betala dyrt.

VITNET. Lugna ner dig. Ta emot slaget som en man.

OLEG. Det är lätt för er att säga.

VITNET. Jag älskar den här kvinnan, men trots det gick jag med på att vara ert vittne. Jag satt ihop med er, satt och smilade, gjorde mig till narr, och på samma gång tog jag varje minut avsked av henne för alltid i tankarna. Tror du att det var lätt för mig? Nu har det blivit din tur att vara vittne. Så håll dig i skinnet.

OLEG. Jag? Bli ert vittne? Ni är galen! Kanske ska ni be mig vara vittne inte bara till er lycka utan till ert bröllop också?

NATASJA. Nej, det skulle vara alltför grymt. (*Efter lite tystnad.*) Men om du själv fattar det beslutet, skulle jag bli mycket glad.

Paus.

OLEG. (*Han är fullständigt förkrossad.*) Natasja, tänk dig för. Varför så bråttom?

NATASJA. Jag är rädd att han ändrar sig.

OLEG. Okej då... Det enda jag tydligen har kvar att göra är att uppföra mig som en man. Vill du allvarligt att jag ska vara ert vittne?

NATASJA. Ja.

OLEG. Då så, om du envisas...

NATASJA. Tack.

NATASJA tar violerna och sedan Vittnet i handen.

Nu går vi. Vi får skynda oss. Jag har väntat så länge på den här stunden.

SLUT